

BÉKÉSCSABAI HIRDETŐ

A BÉKÉSCSABAI JÁRÁS, BÉKÉSCSABA NK. ÉS VIDÉKÉNEK ÉRDEKEIT FELŐLELŐ HETILAP

<p>ELŐFIZETÉS: Egész évre 10, Félévre 5 K Egyes példányonként 20 fillérért kapható Engel Miksa kistőzsdéjében, Gesmey Soma, Corvina és Tevan utóda Gombos Sámuel könyvkereskedésekben Békéscsabán. ::</p>	<p>MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS SZÉKELY GYÖRGY Ferenc József-tér 10.</p>	<p>Hivatalos hirdetések díjtalanul közlünk. Magánosok hirdetését kisbetűvel minden szót 10, vastagabb betűvel 20 fillérért közlünk. Legkisebb díj 1 kor. Egész oldalra, vagy részre terjedők megállapodás szerint</p>
--	--	---

Hivatalos rész.

A termény értékesítése és beszerzése.

17/1922.

A f. évi termés értékesítéséről, illetve a szükséglet beszerzéséről két miniszteri rendelet intézkedik:

Az 1917. június 21-én kelt 2192/917. sz. rendelet, melyet a július 21-én kelt 2639/917. számú miniszteri rendelet kiegészít, főbb vonásaiban az elsőtől különösen kiemelendően közellátásra vonatkozó 16. §., mely megállapítja, hogy búzából, rozsból, kétszeresből, árpából együttvéve házi szükséglet címén a 15 éven felüli őstermelő férfimunkás részére havonként és fejenként legfeljebb 15 kg., egyébb őstermelő vagy annak családtagja részére havonként és fejenként legfeljebb 12 kg. állapotott meg.

Azok, akik nem őstermelők, azok vásárlási igazolvány alapján, házi szükséglet címén havonként és fejenként 12 kg. vásárolhatnak, míg a hatóság által ellátottak részére legfeljebb havonként és fejenként 7 kg. liszt lesz kiszolgáltva.

Az utóbbi, a 2639. sz. rendelet lényegesen módosítja az elsőt és főbb rendelkezései a következők:

A termelő az átvevő bizottságok megalakításáig is termését a Hadi Termény r.-t. bármely bizománnyosának, vagy pedig a községnek közellátásra eladhatja. Azokról, akik nem termelők, a rendelet a következőleg intézkedik:

Aki maga nem termelő, vagy akinek házi szükségletét saját termése nem fedezi, mindaddig, míg az átvevőbizottság a község területén működését meg nem kezdi, legkésőbb azonban 1917. október hó 15. napjáig a községi előljáróság (városi polgármester) által részére a mellékelt A) minta szerint kiállított vásárlási igazolvány alapján jogosítva van a saját házi szükségletére búzát, rozst, kétszerest, kölest és árpát annak a községnek a területén ahol lakik, vétel útján a községi előljáróság által kijelölt és a város-házi igazolványban név szerint megjelölt termelőtől vásárolni.

Az Országos Közélelmezési Hivatal elnöke a vásárlási jogosultságot indokolt esetekben a község területén tul, más község, vagy járás területére is kiterjesztheti.

A megállapított árak Békésmegyére a következők:

Buza aug. 31-ig jutalékkal együtt	49 K	szept. 31-ig alapár	47 K	okt. 1-től levonás után	44 K
Rozs és kétszeres	47 K		45 K		42 K
Árpa átlag	46 K		— K		— K
Zab átlag	44 K		— K		— K
Köles átlag	46 K		— K		— K

A miniszteri rendelet úgy a hivatalos, mint a napilapokban jelent meg, de a községhez még nem érkezett, minél fogva a vásárlási igazolványok csak annak beérkezése után fognak, valószínűleg a jövő hét folyamán kiadatni.

Katonák és hadifoglyok munkája.

A Honv. miniszter 227486/917. sz. rendelete szerint, az arató katonáknak és hadifoglyoknak munkája csak azon a napon szünelel, amelyen a polgári lakosság sem dolgozik.

Fogatok, illetve lovak az aratói munkálatokban résztvenni tartoznak, de a munkaadók által élelmezendők.

Tiszti szolgák, számvevő és szolgálattelvő őrmesterek napi 3 koronát az élelmezésért a munkaadónak megtéríteni tartoznak és munkadíjra igényük nincsen, kivéve a szolgálattelvő őrmestert, ha az aratói munkálatoknál felügyel.

Felügyelő altiszteknek munkadíj szintén jár. — Hadseregtől jött hadifoglyok ellátása és díjazása ugyanaz, mint az országban elhelyezett hadifoglyoké.

Talált ólom és töltény-hüvely.

A belügyminiszter 63369/917. sz. rendelete szerint a golyófogókból kiszedett és a lögyakorlatok után talált ólom és töltényhüvely az előljárósághoz beszolgáltatandó.

Szódakészletek bejelentése.

A miniszterelnök 2039/917. sz. rendelete szerint mindenki, aki együttvéve egy métermázsánál (100 kg.) több amóniacszódát, jegecszódát, (mosószódát) és marónatront (marószódát, zsirszódát, lugkövet) tart a magyar szent korona országaiban saját vagy idegen helyiségben készletben, vagy más részére őrizetben, — köteles volt készletét az 1917. évi június 25. állapot szerint legkésőbb június 30-ig a keresk. miniszt. ipari műszaki osztályának (Budapest II. Lánchíd-u. 1—3. sz. III. em.) bejelenteni.

Repcetermés zár alá vétele.

A miniszterelnök 1225/917. sz. rendelete szerint az 1917. évi egész repcetermés, ideértve a vad-repcét is, — kivéve a termésnek azon részét, melyre a termelőnek saját gazdaságában vetőmag céljára szüksége van — a közszükséglet célszerű biztosítása érdekében zár alá helyeztetik.

Minden termelő, minden átadott 100 kgr. repce után, később megállapítandó ár mellett 30 kg. repcepogácsára tarthat igényt. A legmagasabb árak: káposzta repce 90 kor., réparepce 86 kor., vadrepce 45 korona.

A termés és állat veszélyeztetése hadifoglyok által.

A belügyminiszter 52583/917. sz. rendelete szerint mezőgazdaságunkat és ipari üzemeinket az entente államok izgató cédulái folytán veszedelem fenyegetheti a gazdaságokban foglalkoztatott hadifoglyok részéről.

Egy francia hadifoglynak címzett csomagban térszámban belesütve 5 cédulát találtak, melyek titkos (kulcs) írásban az ellenséges hadifoglyokhoz intézett felszólításokat tartalmaznak, melyek pusztításokra, gyújtogatásokra, állatbetegségek előidézésére, burgonyavetőmag és vetések megrontására stb. hívják fel és tanítják ki a foglyokat.

Felhívatik a lakosság, hogy ezen nem kicsinylendő veszély ellen minden módon védekezzenek, különösen minden eszközzel meg kell gátolni, hogy ily felbujtó levelek s az azokban közölt segítő eszközök a hadifoglyokhoz el ne juthassanak; aki hadifoglyot ebbeli működésében támogat, kötélt általi halállal, enyhébb esetekben 10—20 évi súlyos börtönnel büntetettetik; ugyancsak így bűnhődik az is, aki a megjelölt büntetést szándékosan meg nem akadályozza, vagy a tetteseket a hatóságnak feljelenteni elmulasztja.

A cséplés kezdetének és befejezésének bejelentése.

Békéscsaba nagyközség előljárósága felhívja a termelőket, gazdákat, hogy termésük cséplésének, nyomtatásának megkezdését a munka kezdete előtt 24 órával a községi munkásotthonban (Hunyadi-tér) bejelentsék. Ugyancsak bejelenteni tartoznak a cséplés befejezése után 24 órával a cséplés eredményét, egy ezen célra szolgáló és a munkásotthonban díjtalanul nyerhető bejelentő lapokon 3 példányban.

Aki a bejelentést elmulasztja, vagy nem a valóságnak megfelelő adatokat jegyez be, kihágást követ el és 2000 koronáig terjedhető bírsággal büntetettetik.

Népmozgalmi adatok június hóról.

Békéscsabán született június hóban 50 fiu és 38 leánygyermek, összesen 88 lélek; meghalt 34 finemű és 42 nőnemű, összesen 76 személy, szaporodás tehát 12 személy. Házasság 7 esetben kötött. 7 éven felüli 2 egyén orvosi kezelés nélkül halt el. Rendőr-orvosi hullavizsgálat 1 esetben volt.

Hadifoglyok kimenője.

Békésvármegye hadifogoly ügyeleti tisztjének 1301/917. sz. rendelete szerint figyelmeztetnek a hadifoglyokat tartó munkaadók, hogy a hadifoglyoknak vasárnaponként csakis este 8 óráig, hétköznapokon pedig egyáltalán nincs megengedve, hogy a községben az utcán tartózkodjanak. — Hétköznapokon csakis azok járhatnak a községben, akik ott munkájukat végzik (pl. szállítóknál stb.) Azon munkaadóktól, akiknek foglyai a tilalmat áthágják, a hadifogoly büntetésből el lesz vonva.

Fém tárgyak beszolgáltatása.

Békéscsaba község előljárósága az alábbi hirdetményt bocsájtotta ki:

H I R D E T M É N Y.

A m. kir. honv. miniszter ur 13421/917. sz. rendelete értelmében mindazon rézből, rézötvtözetből (sárgaréz, tombak, bronz, vörösfém, ujezüst, alpakka, pakkfon), nikkeltől, aluminiumból készült tárgyak, melyek eddig a beszolgáltatás alól fel voltak oldva, úgy minden eddig is beszolgáltatni köteles volt, de be nem szolgáltatott tárgyak a külön kitűzendő határidőben a fémátvételi bizottságnak elkobzás és elzárás terhe alatt átadandók.

Átadandók tehát mindenféle a fentirt anyagból való fogantyuvédő, szőnyeg- és függönyrud, törülközőtartó, diszitő és egyéb rud és cső, sarok, szegély, lábazati és egyéb védőlemezek, fűtőtestek burkolatai, név, reklám és tájékoztató táblák, jelvények, cimerek, kulcsok, golyók, pálcák, rácsok, dohányzó-készletek, disztárgyak, virágcsereptartó, ruhafogas, kalap, bot és esőernyőtartók, mindenféle háztartási és konyhakészletek, tálalók, evőeszközök stb. — A bizottság működési idejét külön hirdetményben fogja közzétenni. Azon beszolgáltatni köteles tárgyak, melyek előbb leszerelést igényelnek, a határidő kitűzéséig leszerelendők és pótlandók. Azon tárgyakat, melyeket a beszolgáltatásra kötelezett leszerelni nem tudott, a bizottságnak bejelentendők.

A burgonya (krumpli) országosan megállapított maximális ára 50 korona az állomásukra szállítva, kivéve Ujvidéket, hol a piacra szállítva értendő.

Kéveköttő zsinegek megőrzése. A gazdák kötelesek az 1917. évi aratáshoz használt kéveköttő zsineget külön, anyag szerint elraktározva, 1917 dec. 31-ig hatósági igénybevétel céljából gondosan megőrizni. Az átvétel iránt később fog intézkedés tétetni.

A katonai parancsnokságtól átvett lovakat a lólap bemutatása mellett az előljáróságnak azonnal be kell jelenteni. A lovak elkülönítve tartandók, megbetegedések esetén azonnal jelentés teendő. E lovak 60 napig az elkülönítés tartama alatt csak tartózkodási helyükön használhatók.

Az ebzárlat meghosszabítása. Az ebzárlat 1917. évi október hó 19-éig meghosszabbított.

Szalmával tilos a tüzelés. A takarmányhiány folytán a szalmával való géptüzelés lehetőleg mellőzendő vagy a legszűkebb körre szorítandó. Felhivatnak a gazdák, saját érdekükben, hogy a szalmával való tüzelést mellőzzék.

Téli keztyű a katonáknak. A hadügyminiszter július hóban téli keztyűt vásárol a katonák részére. Részletes pályázat a városi iktatóban megtekinthető.

Adakozások a nagyváradi m. kir. honvédhadapródiskola hősi halált halt néhai növendékeinek emlékművére a nagyváradi m. kir. hadapródiskola parancsnokságához küldendők.

A békéscsabai piac maximális árai.

Érvényes 1917. július 22-től az új megállapításig.

Főzelék: Tök kilogrammonként	K	— .60	Galamb párja	K	3—4
Zöldbab	„	— .60	Csirke rántani 1 kg. alul páronként	„	8.—
Kalarábé	„	1.—	Csirke 1—3 kg. súlytól kgm.-ként	„	7.—
Vöröshagyma	„	1.—	Tyuk kgm.-ként	„	7.50
Petrezselyem	„	1.60	Sovány kacsa kgm.-ként	„	6.—
Sárgarépa	„	1.20	Sovány liba páronként	„	36.—
Káposzta	„	1.20	Tojás drb-ként	„	— .36
Burgonya mosott	„	— .60	Tej literje	„	— .56
Burgonya mosatlan	„	— .56	Tejfel literje	„	3.—
Kelkáposzta fejenként		50—60	Tehén turó klg.	„	3.—
Zöldpaprika hegyes erős drb-ként		— .04	Juhgomolya	„	7.—
Zöldpaprika servián édes db. júliusban		— .20	Erős juhturó	„	8.60
augusztusban		06—10	Vaj elsőrendű	„	11.40
Ecetbe való ugorka darabonként		— .04	Vaj másodrendű	„	7.50
Vizes ugorka darabonként		08—10	Elrendelte a főszolgabíró azt is, hogy ezután csak folyadékot szabad literrel mérni.		
Paradicsom kilogrammonként		— .80	Minden más árunál kgmra történik a mérés.		
Csöves tengeri csövenként		— .20			

Szerkesztői üzenet a t. közönség figyelmébe.

Mikor e lap kiadására vállalkoztam, arra egyedül azon komoly elhatározás vezetett, hogy úgy a nagyközönség, mint a társadalom minden egyes tagjának nemcsak helyet biztosítsak benne, miszerint érdekeinek megfelelő közléseket tehessen, de az egyben a megyei, járási, községi és a nemkülönben fontos magánhirdetésekről, sőt az u. n. publikációkról is hiteles tudomást szerezhessen.

Nem kétlem, hogy e kis lap jó szolgálatot fog tenni úgy a vidéki, mint a községi és tanyai közönségnek, viszont, amennyiben a kiadásában — mely most oly költséges — egyedül a magam erejére vagyok utalva, bizalommal nézek a nagyközönség pártoló felkarolása elé, mit ezuttal tisztelettel kérek.

A hirdetéseket kérem vagy a lap elárúsító helyein feladni, vagy a kiadóba levélben esetleg levelezőlapon küldeni s a díjakat postautalványon hozzám juttatni.

Válaszokkal ezen rovatban szolgálok, vagy a beküldött válaszbélyeg ellenében levélben s azonkívül személyesen az irodámban (Ferencz József-tér 10. sz.) minden szerdán és szombaton d. e. 9—11 óra között.

A szerkesztő.

Allást keres.

Gyaraki Aladár 101. gyalogezredbeli körös-tarcsai rokkant katona gyárba, gazdaságba vagy bármilyen irodába alkalmaztatást keres.

Krizsán János rokkant katona (a balkeze amputált) iroda szolgálai állást keres. Most Budapesten az Orsz. Hadigondozó Hiv. van.

Eladó ház.

Darabos György I. ker., Zsilinszky-utca 40. számú háza eladó. Jelenkezhetni ugyanott lehet és bővebb felvilágosítás is ott nyerhető.

Eladó ház és föld.

Békéscsabán, Lehel-utca 7. szám alatti ház és a nagyréttben 2 okta föld örök áron eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető Lehel-u. 7.

Bérlet vagy eladás.

Zsilák István János 7 okta földjét a Vandháton tanyával bérbeadja, esetleg eladja. Bővebb felvilágosítás nyerhető József-u. 36.

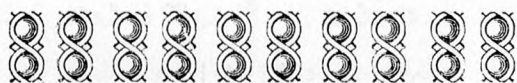
Feles gazdaság.

Gálik György 50 hold földjét a kiskondorosi határban feléből kiadja. Érdeklődők bővebb felvilágosítást nyernek Földvári-u. 9.

Föld és ház bérlet.

Belenta Mihálynak, Békéscsaba határában a Sopronyon levő 117 hold szántó és herés földje gazdasági épületekkel több évre kiadó. Bővebbet Lázár-utca 1. szám alatt.

Alkalmi birtokvétele!

Békésmegyében a fővonal mentén, állomástól köves uton 7 kilométer távolságra egy 300 holdas birtok, hozzátartozó gazdasági épületekkel kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a

Békéscsabai Áruforgalmi R. T.-nál
Békéscsaba, Szt István-tér 3. Telefon 89.

Eladó üzletek és házak.

Csorváson a Vasut-utcán jó karban levő lakóház melléképületekkel és egy hold gyümölcsössel 25000 K árban, 9000 K készpénzért megvásárolható.

Békéscsaba forgalmas pontján egy **fűszerkereskedés és italmé-
réssel** bíró, valamint az Andrássy-
uton egy nagy telekkel és gazdasági
melléképületekkel felszerelt **lakóhá-
zak** igen előnyös árban eladók.

Érdeklődők forduljanak a

Mezőgazdaság Ipar- és Kereskedelmi
Részvénytársasághoz Békéscsaba
Ferenc József-tér 10.
Fábry-palota.

Fentartott hely

Réthy Béla gyógylaboratóriuma
és gyógycukorka hirdetései
részére.

Mezőgazdaság-, Ipar-, és Kereskedelmi Értéktársaság Békéscsabán Ferenc-József-tér 10., Buzapiac Fábry palota

ÜGYKÖRE: Folyósított előnyös feltételekkel törlesztéses jelzálogkölcsonöket földbirtokokra és házakra, valamint üres telkekre 4 1/2% kamat alapon 10—65 időtartamra. Földbirtokok, házak és telkek adásvételét, bérbeadását és cseréjét közvetíti. Mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi vállalatok létesítése körül közreműködik. Közvetíti a tőzsdén jegyzett értékpapírok és vidéki pénzintézetek s vállalatok részvényeinek adásvételét. Képviselet az Adriai Biztosító Társulatot. Minden felvilágosítást díjtalanul ad

Cséplőgépeket vesz és elad, nemkülönben gőz- és motormalmok be rendezését és átalakítását a leggon dosabb szakértelemmel eszközli

Fekete Géza főgépész
Csaba, Berényi-ut 25.

Kőműves munkát,
építkezést, átalakítást, javítást, beton és terrazzo munkát, tervezetek és költségvetések kidolgozását elvállalja
Sztankó György kőművesmester
Békéscsaba, Gellért-utca 6. sz.

Levelezőlapon való meghívásra
személyesen megjelenik.

BÉKÉSCSABAI ÁRUFORGALMI R.-T.

Szent István-tér 3. Aradi Ipar- és Népbank épület.
Telefon 89. Sürgőnycim: Áruforgalmi Békéscsaba.

GÉPOSZTÁLY: Összes ipari és mezőgazdasági gépek, ekék, boronák, répavágók, amerikai aratógépek, morzsolók, cséplőgarnitúrák, motorok stb.
SZÉDOSZTÁLY: Belföldi és porosz kőszén, koks, kovács kőszén és bükkfaszén ipari és házi fűtésre.
TŰZIFAOSZTÁLY: Bükk, cser, gyertyán és tölgy hasábos és dorong, bükk, tölgy és fenyő hulladék.
ÉPÍTKEZÉSI OSZTÁLY: Homok, cement, téglá és cserép, darabos és építőmész, aszfalt-kőfedélemmez, kátrány és vegyi termékek.
GÉPOLAJOK, KENŐCSŐK stb.: Kocsikenőcsők a legolcsóbb árban.

Erdő- és Mezőgazdasági Mérnök-iroda Békéscsabán

vállal mindennemű erdő- és mezőgazdasági műszaki munkát, nemkülönben építkezési és biztosítási ügyek lebonyolítását, közvetít ház, telek, anyag, gép, jármű vételt és eladást. Érdeklődők úgy szóval, mint írásban Békéscsabán, Breznyik-utca 7. szám alá, vagy pedig e lap kiadóhivatalához forduljanak.

Használt, de ép, minden nagyságu

boros és pálinkás hordókat

legmagasabb árban vesz
Kiss Ferenc
Csaba, Zsiros-utca 3. sz.

Mindennemű nyomtatványok izléses kivitelben készülnek a

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

könyvnyomdájában, Csabán.